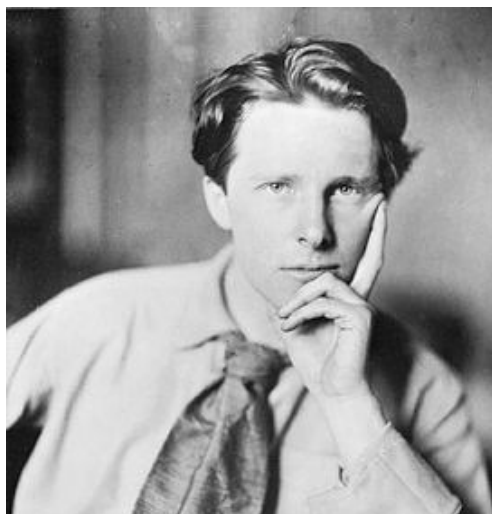

Mijn weekblad

Redacteur Ton Oosterhuis

Met de verkiezingen in het vooruitzicht is *Mijn weekblad* ook maar weer eens gewijd aan een politieke beschouwing. De feiten zijn weliswaar honderd jaar oud, maar de actualiteit is er niet minder om.

De dichter Rupert Brooke (1887-1915)

De politieke denkbeelden van Rupert Brooke

De afgelopen maanden ben ik nogal bezig geweest met het vertalen van Rupert Brooke, een Engelse dichter die honderd jaar geleden leefde. Over zijn poëzie wil ik het nu niet hebben, maar bij een vertaling past ook een levensbeschrijving en die bracht mij op het spoor van zijn politieke denkbeelden. Ze bleken merkwaardig actueel.

Toen hij in Cambridge studeerde bekeerde hij zich tot het socialisme, niet als een gelovige, maar als een nuchtere criticus van zijn samenleving. Met de 'klassenstrijd' had hij weinig op en de gedachte dat op een dag een revolutie de wereld tot het ideaal zou verheffen kon hij niet omarmen. Hij sloot zich bij de Fabian Society, een Brits gezelschap van intellectuelen, dat aan de basis stond van de Labour Party (en daarmee eigenlijk ook van de PvdA). In tegenstelling tot de marxisten op het vasteland propageerden zij hervormingen langs democratische weg. Maar ook daarin konden ze in de ogen van Rupert Brooke een verkeerde weg inslaan. Toen hij op een dag George Bernhard Shaw hoorde verkondigen dat elke 'klasse' in het parlement over een eigen belangenpartij moest beschikken, noteerde hij: "Het was allemaal gebaseerd op egoïsme en niet erg inspirerend."

Een paar later, in 1912, zou hij in Nieuw Zeeland kennis maken met de eerste verworvenheden van de welvaartsstaat. Daar hadden ze vele punten van het programma der Fabians verwezenlijkt: een achturige werkdag, pensioenen voor de ouderen, het minimum loon, sociale verzekering, enzovoorts. Hij schreef erover aan zijn moeder met het volgende commentaar: "En toch is dit niet het paradijs. De problemen zijn niet veranderd (behalve dat de ergste armoede ontbreekt). De kosten van levensonderhoud stijgen sneller dan de lonen. Er zijn nog steeds problemen tussen vakbonden en werkgevers, tussen rijk en arm. Ik denk dat nergens vrede kan zijn zolang niet alle rijken zijn bedwongen."

Het is een trieste gedachte, maar we moeten constateren dat deze Engelse dichter honderd jaar geleden al voorzag dat de welvaartstaat, die nog moest worden opgebouwd, eenmaal zou bezwijken aan de graaizucht van de rijken. Toen in Griekenland de belastingdienst via Google Earth constateerde dat er veel meer privé zwembaden waren dan de rijke burgers opgaven ontstond een hausse in de industrie van afdekplaten om ze voor Google onzichtbaar te maken. Ik vrees dat Rupert Brooke honderd jaar geleden al gelijk had.

De haiku van de week

Het woord lijkt weerloos
Maar het kan toch vol venijn
Dodelijk raken